

V. p.

MUDr. Veronika Majtánová
riaditeľka odboru posudkovej činnosti
Sociálna poisťovňa – ústredie
Ul. 29. augusta 8 a 10
813 63 Bratislava

V Bratislave dňa 15.11.2019.

Odpoveď na list č. 35583-2/2019-BA zo dňa 12.08.2019 k veci určovania potrebnej dĺžky vychádzok u pacientov s epizódami depresie počas trvania dočasnej pracovnej neschopnosti.

Vážená pani riaditeľka,

preštudovala som si zákonné normy, ktoré upravujú dočasnú pracovnú neschopnosť na Slovensku a aj doterajší vývoj problematiky vo vzťahu k pacientom, ktorí trpia depresívnymi poruchami. Uvedené poznatky som konzultovala s kolegami – špecialistami v odbore psychiatria a zaujali sme konsenzuálne stanovisko.

Pani riaditeľka, veľmi pekne ďakujem Vám a Vášmu tímu za možnosť toto stanovisko diskutovať a dospieť k vzájomnej dohode.

Ako odpoveď na Váš list si Vám ju dovoľujem prezentovať.

Úvodom by som chcela zdôrazniť, že trvám na skutočnosti, že pacienti trpiaci depresívnymi poruchami, rovnako ako ďalšími duševnými poruchami, ktoré vedú k dočasnej pracovnej neschopnosti, vyžadujú počas nej vychádzky, ktoré majú terapeutický charakter. Nakoľko závažné duševné ochorenie sa prejavuje poruchou funkčnosti pacienta a vyraduje ho z jeho bežného fungovania, je potrebné, aby bol práve v týchto schopnostiach rehabilitovaný. Psychické poruchy si nevyžadujú pokoj na lôžku, nejde ani o prenosné ochorenia, ktoré by zabraňovali kontaktu s inými osobami. Naopak, vyžadujú si aktivizáciu pacienta – jeho sfunkčnenie.

Liečebný režim počas trvania ochorenia, ktoré vedie k dočasnej práceneschopnosti, má byť preto určený tak, aby pacientovi umožnil čo najrýchlejšiu liečbu a rekonvalescenciu a po nich návrat k bežnému fungovaniu. Nakoľko však pojem „pacient“ vo vzťahu k Sociálnej poisťovni má vlastnú „sociálnu“ definíciu, vnímam aj potrebu liečebný režim jednoznačne definovať, vrátane režimu vychádzok.

Odporúčam preto vždy individualizované určenie terapeutických vychádzok:

- a. Vždy umožniť pacientom s epizódami depresie vychádzky štandardne 4 hodiny denne. V odôvodnených prípadoch umožniť vychádzky nadštandardne po dobu 6 – 8 hodín denne. Vo výnimočných prípadoch umožniť vychádzky nadštandardne počas celého dňa

(napr. v prípadoch závažných stavov, kedy je pacient neschopný opúšťať domáce prostredie a nie je možné definovať čas, kedy je najvhodnejšie umožniť vychádzky a pod.). Všetky vychádzky umožnené nad štandardný limit (t. j. viac ako 4 hodiny denne), musia byť dôsledne medicínsky zdôvodnené a o výnimke musí byť informovaný všeobecný lekár, ktorý vystavil pacientovi potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti. Pri režime, keď je stanovený presný počet hodín, uvádzať po individuálnom zhodnotení aj časový interval pre vychádzky (od – do), pričom v usmernení je potrebné upozorniť lekárov, že nevhodné sú nočné hodiny.

- b. Stanoviť účel vychádzok – napr. pohyb a fyzická kondícia ako súčasť liečebného plánu, psychosociálna rehabilitácia, zvýšenie socializácie, udržanie sociálnych zručností, a pod., čo má v medicíne aj evidence-based dôkazy. Všeobecne, aktivity počas vychádzky by mali mať liečebný alebo rehabilitačný charakter, pričom nie je žiadúci výkon zárobkovej činnosti.
- c. Prehodnocovať plnenie účelu vychádzok pri kontrolnom psychiatrickom vyšetrení (odporúča sa interval 1 mesiac, príp. v závažných a odôvodniteľných prípadoch maximálne 3 mesiace).
- d. Poučiť pacienta o liečebnom režime vrátane vychádzok, ich čase a konkrétnom obsahu – napr. pobyt na čerstvom vzduchu, návšteva kultúrnych podujatí (divadelné predstavenie, kino, výstava a pod.; pod pojmom kultúrne podujatie sa nerozumie hlučná nočná zábava alebo návšteva pohostinstva), nevykonávať prácu ako zárobkovú činnosť, necestovať do zahraničia bez medicínskeho odborného zdôvodnenia, pri zvážení rizík vyplývajúcich z povahy ochorenia odporučiť mať počas vychádzky doprovod a pod.
- e. Mať možnosť odporučiť pacientovi odlišný režim vychádzok počas víkendov a pracovných dní.”

Vážená pani riaditeľka, predmetné stanovisko zašlem OPS pre Štandardné diagnostické a terapeutické postupy a odporučím ho zahrnúť do ŠDTP pre depresívne poruchy, príp. aj ďalšie psychické poruchy, ktoré si vyžadujú dočasnú práceneschopnosť.

Ďakujem.

S pozdravom,

MUDr. Ľubomíra Izáková, PhD.